

Osaamistarpeet työpaikoilla

Raportti Pohjois-Pohjanmaalla toimiville yrityksille
kohdennetusta ”Osaamistarpeet työpaikalla” –kyselystä v. 2024

OSAO

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Yrittäjät
POHJOIS-POHJANMAA

OULU **BUSINESSOULU**

OULUN
KAUPPAKAMARI

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

oia
OULUN INNOVAATIOALLIANSSI

 Euroopan unionin
osarahoittama

Osaamistarpeet työpaikoilla -kysely

- Kyselyllä selvitettiin yritysten tämän hetken ja lähitulevaisuuden osaamis- ja koulutustarpeita eri toimialoilla.
- Tuloksia hyödynnetään esimerkiksi täydenniskoulutustarjonnan suunnittelussa ja kehittämisessä sekä Pohjois-Pohjanmaan työvoimabarometrin tausta-aineistona.
- Kysely oli avoinna 15.8.-30.9.2024.
- Toteuttajat:
  - Koulutuskuntayhtymä OSAO (OIA-yritysklustereiden kehittäminen -hanke)
  - Oulun yliopisto
  - Oulun ammattikorkeakoulu
  - BusinessOulu
  - Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät
  - Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
  - Oulun kauppakamari

OSAO

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Yrittäjät
POHJOIS-POHJANMAA

OULU BUSINESSOULU

OULUN KAUPPAKAMARI

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

OIA
OULUN INNOVAATIOALLIANSSI

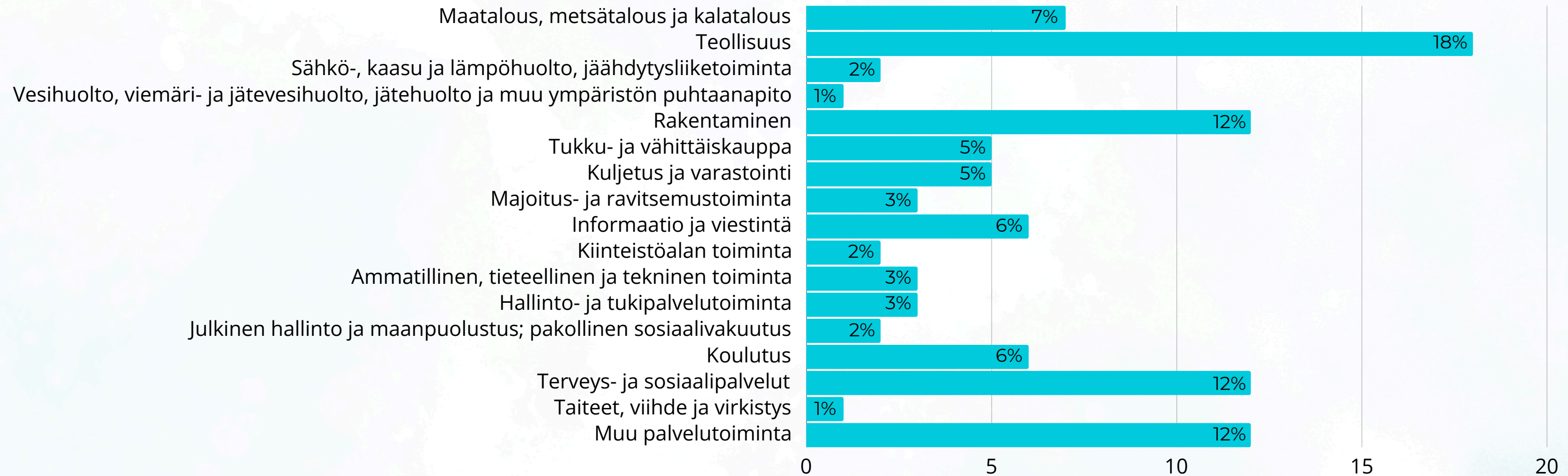
 Euroopan unionin osarahoittama

Vastaajat

Yhteensä 119 vastausta

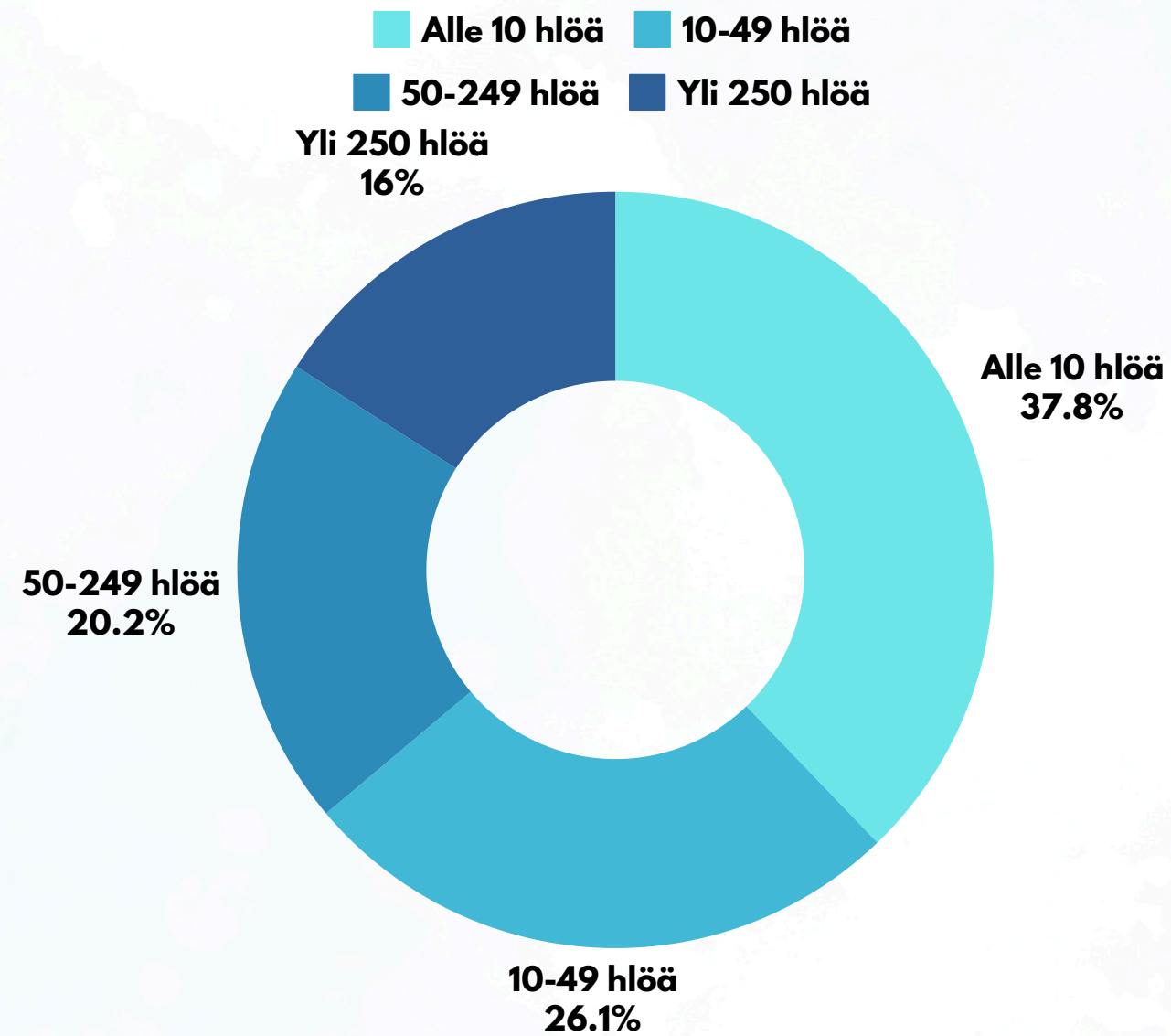
Jakauma toimialoittain

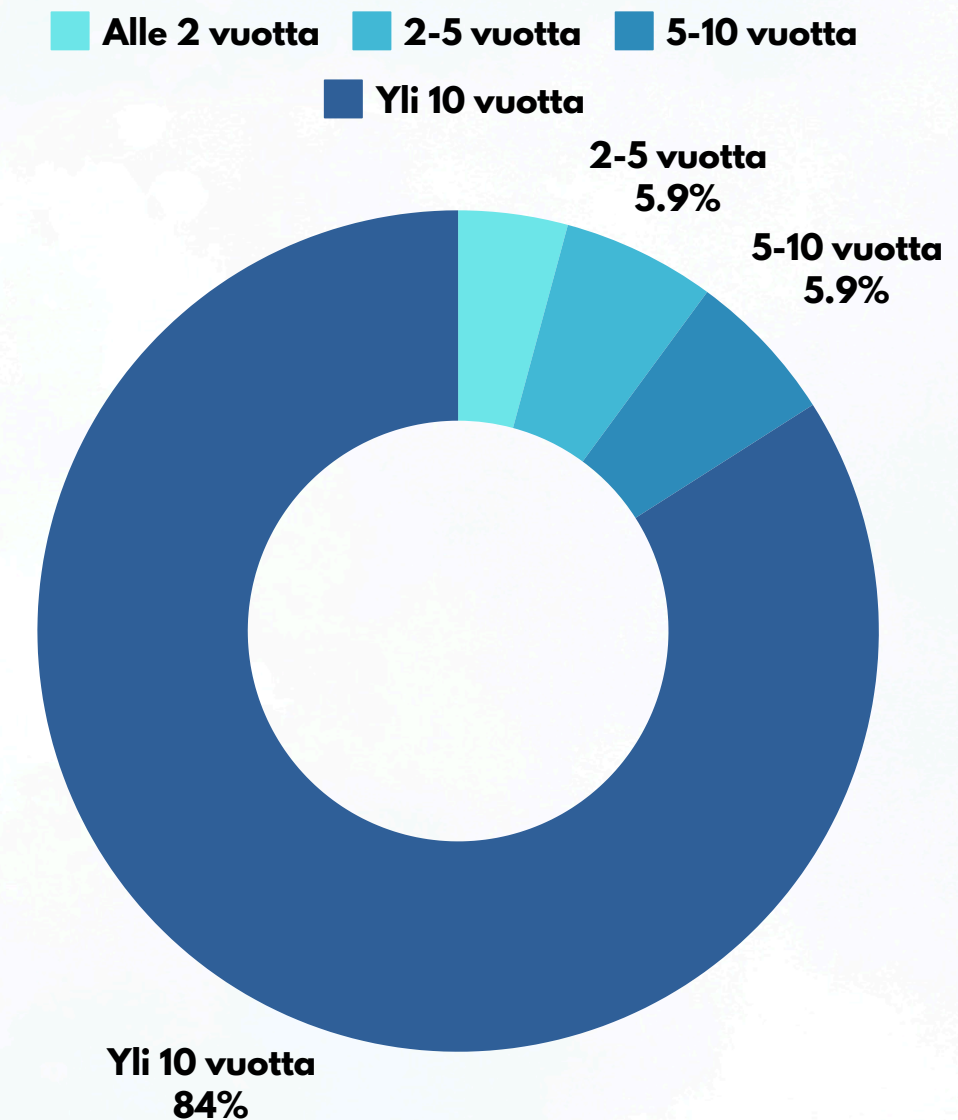

Vastaajat

Jakauma henkilöstömäärän mukaan

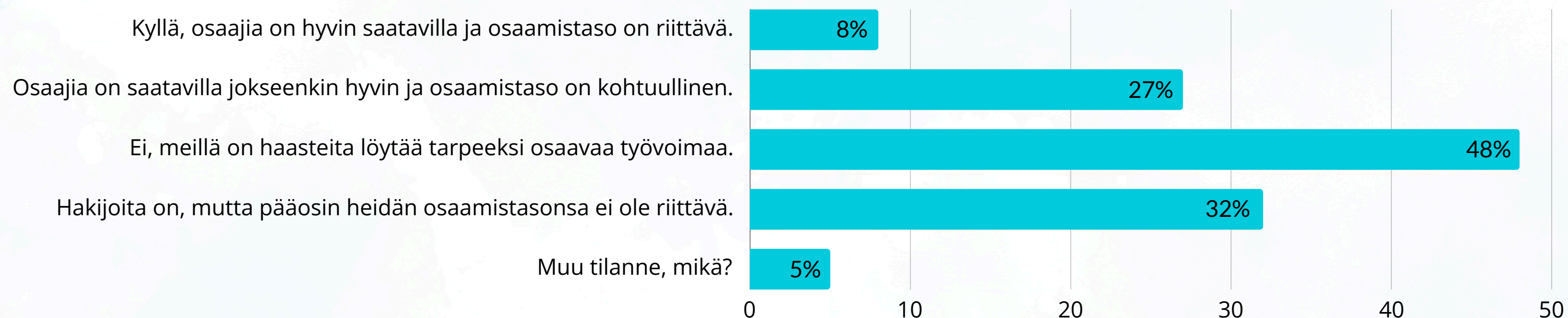

Jakauma yrityksen iän mukaan

Onko työmarkkinoilta saatavissa sellaista osaamista, jota työpaikallanne tarvitaan?

- Lähes kaikilla toimialoilla yli 50% vastaajista koki haasteita osaavan työvoiman löytämisessä, poikkeuksena majoitus- ja ravitsemustoiminta, informaatio ja viestintä sekä ammatillinen tieteellinen ja teknillinen toiminta.

Osaamistarpeista yleisesti

- Vastaajayritysten **tämän hetken** osaamistilanne
  - 13% ei koulutusvaatimuksia
  - 21% lyhytkestoiset täsmäkoulutukset tai tutkinnon osat
  - 74% ammatillinen koulutus
  - 54% ammattikorkeakoulu
  - 40% yliopisto
- Vastaajayritysten **uuden osaamisen** tarve
  - 8% ei koulutusvaatimuksia
  - 36% lyhytkestoiset täsmäkoulutukset tai tutkinnon osat
  - 59% ammatillinen koulutus
  - 44% ammattikorkeakoulu
  - 29% yliopisto
- Lyhytkestoisten täsmäkoulutusten tarve korostuu sote-, palvelu-, kiinteistö- ja kaupan alalla.
- Ammatillisen koulutustason osaajien tarve korostuu rakentamisen, teollisuuden, kuljetuksen ja varastoinnin sekä majoitus ja ravitsemustoiminnan toimialoilla.
- AMK- ja yliopistokoulutustason osaamistarve on keskiössä viestinnän, tekniikan, koulutuksen ja hallinnon aloilla.

Opiskelijat ja vastavalmistuneet

OSAO

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Yrittäjät
POHJOIS-POHJANMAA

OULU BUSINESSOULU

OULUN
KAUPPAKAMARI

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

oia
OULUN INNOVAATIOALLIANSSI

 Euroopan unionin
osarahoittama

Opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden osaaminen

- Toimialamme vastavalmistuneiden **ammattillinen osaaminen** on pääosin riittävää työtehtäviimme nähden.
  - **39%** vastaajista oli sitä mieltä, että toimialan vastavalmistuneiden **osaaminen on riittävää** työtehtäviin nähden.
  - **34%** mielestä osaaminen **ei ole riittävää**.
- + Useimmin osaamistaso koettiin riittäväksi kiinteistöjen, informaatio ja viestinnän sekä majoitus ja ravitsemistoiminnan toimialoilla.
- Matala osaamistaso korostui hallinto ja tukipalvelutoiminnan, koulutuksen sekä kuljetuksen ja varastoinnin toimialoilla.

Opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden työelämätaidot

- Toimialamme vastavalmistuneiden **työelämätaidot** ovat pääosin riittävät.
  - **29%** vastaajista oli sitä mieltä, että toimialan vastavalmistuneiden työelämätaidot **ovat riittävät**.
  - **39%** mielestä työelämätaidot **eivät ole riittävät**.
- Työelämätaidoissa jonkin verran parannettavaa lähes kaikilla aloilla, mutta heikot työelämätaidot nousevat esiin erityisesti rakennusosalalla sekä maa-, metsä- ja kalataloudessa.
- + Erityisesti korkeakouluosaamiseen painottuvilla aloilla valmistuneiden työelämätaidot arvioidaan keskimääräistä paremmiksi.

Työmotivaation merkitys ja harjoittelupaikkojen tarjoaminen

- **Pidämme vastavalmistuneiden rekrytoinnissa motivaatiota ja oppimishalua tärkeämpänä kuin ammatillista osaamista.**
  - 65% vastaajista oli sitä mieltä, että motivaatio ja oppimishalu ovat tärkeämpiä kuin ammatillinen osaaminen.
  - Vain 8% vastaajista eri toimialoilta pitivät ammatillista osaamista tärkeämpänä.
- **Yrityksemme tarjoaa mielellään harjoittelujaksoja opiskelijoille.**
  - 75% vastaajista tarjoaa harjoittelujaksoja mielellään

Yritysten nykytila ja tulevaisuuden näkymät

OSAO

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Yrittäjät
POHJOIS-POHJANMAA

OULU BUSINESSOULU

OULUN
KAUPPAKAMARI

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

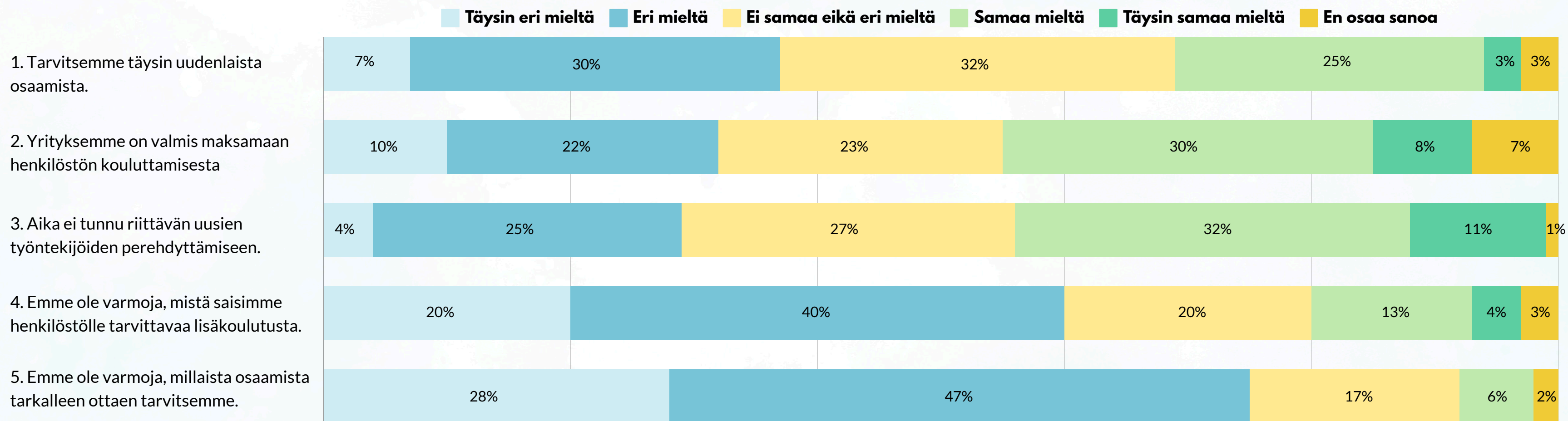
oia
OULUN INNOVAATIOALLIANSSI

 Euroopan unionin
osarahoittama

Yritysten nykytila

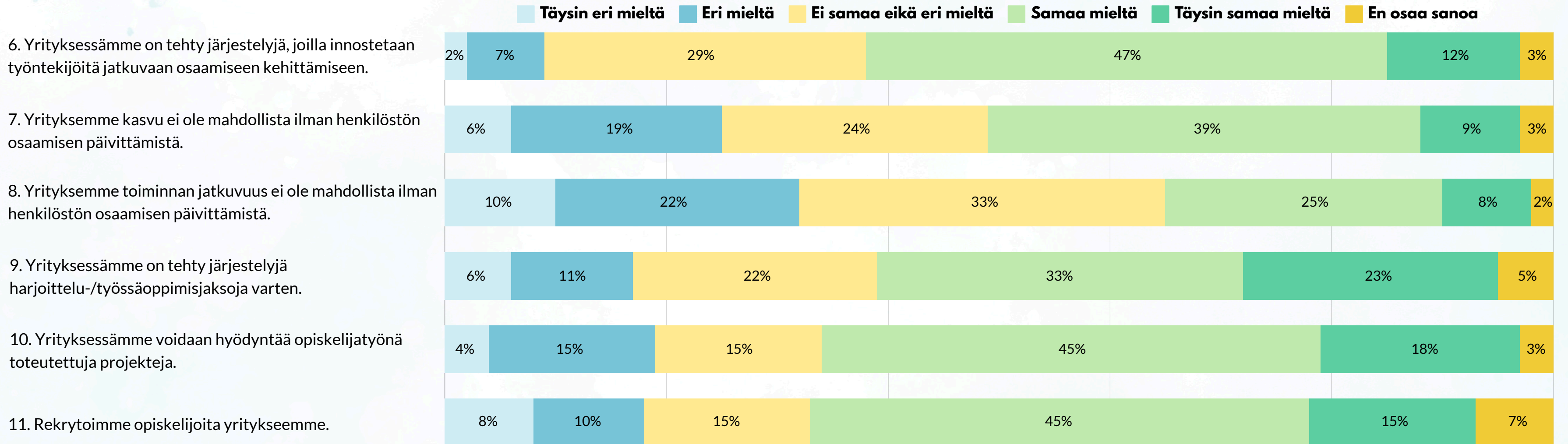
Kuinka hyvin alla olevat väittämät kuvaavat työpaikkasi nykytilaa?

Yritysten nykytila

Kuinka hyvin alla olevat väittämät kuvaavat työpaikkasi nykytilaa?

Yritysten tulevaisuuden näkymät

Mitkä seuraavista kehityssuunnista koskevat teitä seuraavan kahden vuoden aikana? Voit valita useita vaihtoehtoja.

Henkilöstöä eläköityy, minkä vuoksi tarvitsemme uusia työntekijöitä.

43%

Työyhteisömme monikulttuuristuu.

22%

Yrityksessämme tulee uudenlaisia työmenetelmiä ja työprosesseja.

45%

Tarvitsemme yritykseen lisää myynti- ja markkinointiosaamista.

29%

Osa työtehtävistä muuttuu tarpeettomiksi tai muuttuu merkittävästi, minkä vuoksi tarvitaan henkilöstön uudelleenkoulutusta.

13%

Tarvitsemme täsmäosaamista henkilöstöllemme.

45%

Tähtäämme uusille kansainvälisille markkinoille.

14%

Kehitämme yrityksemme esimies- ja johtamistaitoja.

35%

Yrityksessämme tarvitaan uudenlaista digiosaamista, esim. tekoälyyn tai tietoturva- ja tietosuojasiin liittyen.

34%

Yrityksemme panostaa kestävään kehitykseen, esim. hiilineutraalisuuteen ja kiertotalouteen.

25%

0 10 20 30 40 50

Muutokset ja ennakointi

Millaiset **kehitystrendit yrityksenne toimialalla**, asiakasryhmissä tai toimintaympäristöissä saattavat vaikuttaa henkilöstönne **osaamisvaatimuksiin lähitulevaisuudessa**?

Muutokset ja ennakointi

Millä osa-alueilla henkilöstönne **osaamista tulisi kehittää** seuraavan kahden vuoden aikana? Näettekö tarvetta täysin uudentlaiselle osaamiselle?

Toimialakohtaiset nostot

OSAO

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Yrittäjät
POHJOIS-POHJANMAA

OULU **BUSINESSOULU**

OULUN
KAUPPAKAMARI

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

oia
OULUN INNOVAATIOALLIANSSI

 Euroopan unionin
osarahoittama

Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito Kiinteistöalan toiminta Kuljetus ja varastointi Vastaajia 12

- Puolet vastaajista koki **tarvitsevansa täsmäosaamista henkilöstöllensä.**

- **Osaamistarpeet nyt**

- Kuljettajat ja kuljetusyrittäjät
- HCT-yhdistelmien kanssa selviävät uudet kuljettajat
- Kuorman käsittely
- Kaivinkoneenkuljettajat, täysperävaununkuljettajat
- Prosessiosaamista, verkoston rakentamis osaamista
- Raskaan kaluston kuljettaja
- Tietoliikennealan osaajat

- **Tulevaisuuden osaamistarpeita**

- Rakennuspiirustustenlukutaito
- Tekoälyn hyödyntäminen
- Tietoliikenneosaamisen syventäminen
- Maanrakennusalalla kaivataan monipuolista osaamista ja muuttuvien määräysten tuntemusta

Rakentaminen

Vastaajia 13

- Nuorten työmotivaation puute koettiin isona ongelmana.
- **Osaamistarpeet nyt**
  - Talonrakennus
  - Kivityöt
  - Piirustusten luku (mallinnetut kuvat)
  - Työmaa mittaukset (GPS, Takymetri Ym.)
  - Työnjohdolle projektijohtamisen koulutusta
  - Rakennesuunnittelu: vaativien puurakennusten suunnittelu
- **Tulevaisuuden osaamistarpeita**
  - Digitalisaatioon liittyvä uusi osaaminen
  - Tekoäly
  - Kokonaisvaltainen laatujohtaminen
  - Suunnittele- ja toteuta (ST/KVR) urakoiden lisääntyminen
  - Ympäristöasiat

Teollisuus

Vastaajia 21

- 62% vastaajista kertoi yrityksessä tulevan **uudenlaisia työmenetelmiä ja prosesseja** muutama vuoden sisällä.
- Yli puolet myös kertoi panostavansa **kestävään kehitykseen**.

- **Osaamistarpeet nyt**

- Laatu- ja testausosaajia
- Ohjelmistotestausta
- Elektroniikkasuunnittelu
- Elektroniikka-asentajat
- Laatu- ja vastuuasiat

- **Tulevaisuuden osaamistarpeita**

- Tekoäly, automatisoituminen, monikulttuurisuus
- Teknologiakehitys
- Vastuullisuusosaaminen, vaatimukset kasvaa koko ajan
- Tietoturva
- (Laatu)tiedonhallinta ja -kerääminen

Terveys- ja sosiaalipalvelut

Vastaajia 13

- 46% vastaajista oli **valmis maksamaan henkilöstön kouluttamisesta**
- **Osaamistarpeet nyt**
  - Päihde- ja mielenterveysongelmien hoito
  - Lähihoitajat
  - Vammaistyön osaajat
  - Psykologit
- **Tulevaisuuden osaamistarpeita**
  - Pienemmällä paikkakunnilla tarvitaan moniosaajia
  - Päihde-, väkivalta- ja psyykkiset ongelmat lisääntyvät koko ajan
  - Sosionomit
  - Etäpalveluiden toteuttaminen / prosessien rakentaminen

Informaatio ja viestintä Hallinto- ja tukipalvelutoiminta Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta Rahoitus- ja vakuutustoiminta Julkinen hallinto Koulutus

Vastaajia 23

- Osaajia koetaan löytyvän paremmin verrattuna muihin aloihin
- **Osaamistarpeet nyt**
  - Koodaus, testaus, tekoäly
  - Laaja ohjelmointiosaaminen
  - Kansainvälisyys
  - Taloushallinto
  - Myyntiosaaminen
  - Tiimityötaidot, itseohjautuvuus, viestintätaidot
- **Tulevaisuuden osaamistarpeita**
  - Automaatio, robotisaatio, digitalisaatio
  - Tekoäly
  - Monikulttuurisuus ja kieliosaaminen
  - Ongelmanratkaisukyky

Tukku- ja vähittäiskauppa Majoitus- ja ravitsemistoiminta Muu palvelutoiminta

Vastaajia 14

- 72% vastaajista koki, että yrityksen kasvu ei ole mahdollista ilman henkilöstön osaamisen päivittämistä.
- 71% vastasi tarvitsevansa lisää myynti- ja markkinointiosaamista.

• Osaamistarpeet nyt

- Palvelumuotoilu
- Myynti
- Markkinointi
- Tekoäly
- Verkkokauppaosaaminen

• Tulevaisuuden osaamistarpeita

- Tekoäly
- Omatoimisuus
- Paineensietokyky
- Digimarkkinointi
- Kansainvälisen matkailun trendit

Vertailua vuoteen 2021

OSAO

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Yrittäjät
POHJOIS-POHJANMAA

OULU **BUSINESSOULU**

OULUN
KAUPPAKAMARI

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

oia
OULUN INNOVAATIOALLIANSSI

 Euroopan unionin osarahoittama

Vertailua vuoteen 2021

Ensimmäinen kysely 2021

- Kysely on toteutettu ensimmäisen kerran 4.10.-10.12.2021
- Toteuttajat:
  - Koulutuskuntayhtymä OSAO (Jatkuvan oppimisen esiselvityshanke)
  - Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (Tiedolla kohtaantoa ESR-hanke)
  - Oulun kauppakamari
  - Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät
- 71 vastaajaa

Toinen kysely 2024

- Kysely oli avoinna 15.8.-30.9.2024.
- Toteuttajat:
  - Koulutuskuntayhtymä OSAO (OIA-yrittysklustereiden kehittäminen -hanke)
  - Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
  - Oulun kauppakamari
  - Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät
  - BusinessOulu
  - Oulun ammattikorkeakoulu
  - Oulun yliopisto
- 119 vastaajaa

Vertailua vuoteen 2021

2021

- Lähes kaikilla aloilla yli 50% vastaajista koki haasteita löytää osaavaa työvoimaa.
- Yliopistotasaisen osaamisen tarvetta koki **18%** vastaajista.
- **71%** vastaajayrityksistä koki tarvitsevansa tällä hetkellä täysin uudenlaista osaamista.
- Vain **30%** vastaajista koki tietävänsä, mistä löytää henkilöstölleen sopivia koulutuksia.

2024

- Lähes kaikilla aloilla yli 50% vastaajista koki haasteita löytää osaavaa työvoimaa.
- Yliopistotasaisen osaamisen tarvetta koki **29%** vastaajista.
- Vain **28%** vastaajayrityksistä koki tarvitsevansa täysin uudenlaista osaamista.
- Jopa **75%** koki tietävänsä mistä löytää henkilöstölleen sopivia koulutuksia.

Vertailua vuoteen 2021

- Vuonna 2021 lähitulevaisuuden muutoksista nousi esiin useita toimialoja läpileikkaavina teemoina **ympäristötietoisuus, kestävä kehitys sekä teknologisten ratkaisujen vaikutukset asiakkaisiin ja liiketoimintaan**. Vuonna 2024 vastauksissa korostui edellä mainittujen lisäksi **tekoälyosaaminen** ylitse muiden.
- Rakennusalalla vuonna 2021 vastauksissa korostui yleinen työvoimapula, josta ei 2024 vastauksissa enää näy mainintoja.
- Sote-alalla päihde- ja mielenterveysongelmien hoitamiseen liittyvä osaaminen korostui selkeästi vuoden 2024 kyselyssä vuoteen 2021 verrattuna.

KIITOS!

OSAO

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Yrittäjät
POHJOIS-POHJANMAA

OULU **BUSINESSOULU**

OULUN
KAUPPAKAMARI

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

oia
OULUN INNOVAATIOALLIANSSI

 Euroopan unionin
osarahoittama